

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011, тел. (044) 254-56-73, факс (044) 254-43-93
E-mail: inform@dkrp.gov.ua, Web: <http://www.drs.gov.ua>, код ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____
на № _____ від _____

**Виконавчий комітет
Хустської міської ради
Закарпатської області**
вул. 900-річчя Хуста, 27,
м. Хуст, Закарпатська область,
90400

*Стосовно пропозицій щодо удосконалення
проектів регуляторних актів*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі - Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Хустської міської ради Закарпатської області «Про встановлення ставки земельного податку в м.Хуст на 2020 рік» (далі – проект рішення 1), «Про справляння податку на нерухоме майно в м. Хуст відмінне від земельної ділянки на 2020 рік» (далі – проект рішення 2), «Про справляння єдиного податку в місті Хуст на 2020 рік» (далі – проект рішення 3), (далі разом – проекти рішень), а також документи, що надані до них листом виконавчого комітету Хустської міської ради Закарпатської області від 24.04.2019 № 899/02-13.

За результатами проведеного аналізу проектів рішень, експертних висновків постійної депутатської комісії з питань соціально-економічного розвитку міста, планування бюджету та фінансів та аналізів регуляторного впливу до проектів рішень на відповідність вимогам статті 4 Закону встановлено, що проекти рішень потребують доопрацювання з метою приведення їх у відповідність до діючого законодавства, зокрема з наступних причин.

Щодо проектів рішень в цілому

1. Податковий кодекс України (далі - Кодекс) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема, визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки тощо.

Згідно із пунктом 12.3 статті 12 Кодексу, сільські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів, а їх встановлення здійснюється у порядку, визначеному Кодексом.

Підпунктом 12.3.2 пункту 12.3 статті 12 Кодексу встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки,

податковий період та інші обов'язкові елементи, визначенні статтею 7 Кодексу, з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII Кодексу для відповідного місцевого податку чи збору.

1.1. Однак, не всі обов'язкові елементи податків, що передбачені статтею 7 Кодексу, визначені у проектах рішень та/або їх додатках (наприклад, у проекті рішення 1 не визначено такі обов'язкові елементи як: платник податку, об'єкт оподаткування, база оподаткування, порядок обчислення податку, строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку, а у проекті рішення 3 визначено виключно ставки податку, усі інші обов'язкові елементи відсутні тощо).

Крім того, у проекті рішення 1 міститься елемент податку, який не передбачений статтею 7 Кодексу, зокрема порядок зарахування до бюджету плати за землю.

З огляду на вищезазначене пропонуємо, визначити у проектах рішень усі обов'язкові елементи податків та зборів або зробити посилання на конкретні положення (абзаци, пункти, частини, статті та розділи) Кодексу, якими вони вже встановлені для кожного місцевого податку, а елементи, встановлення яких не передбачено Кодексом виключити.

1.2. Відповідно до пункту 284.1 статті 284 Кодексу органи місцевого самоврядування встановлюють ставки та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території, та до 25 грудня року, що передує звітному, подають відповідному контролюючому органу за місцезнаходженням земельної ділянки рішення щодо ставок земельного податку та наданих пільг із сплати земельного податку юридичним та/або фізичним особам за формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України.

Згідно з абзацом четвертим підпункту 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 Кодексу органи місцевого самоврядування до 25 грудня року, що передує звітному, подають відповідному контролюючому органу за місцезнаходженням об'єкта житлової та/або нежитлової нерухомості інформацію щодо ставок та наданих пільг юридичним та/або фізичним особам зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 24.05.2017 року № 483 «Про затвердження форм типових рішень про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки» (далі – Постанова № 483) затверджено форму типового рішення про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку та форму типового рішення про встановлення ставок та пільг із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Тому, пропонуємо додаток 1 до проекту рішення 1 та додатки 2, 3 до проекту рішення 2 привести у відповідність до форм, затверджених Постановою № 483, а також встановити пільги із сплати земельного податку та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (у разі їх встановлення) за формою, затвердженою постановою Кабінету міністрів України від 24.05.2017 № 483.

1.3. Назва пункту 2 проекту рішення 2 потребує приведення у відповідність з навою додатка 1 до нього.

1.4. Пунктами 1, 2 проекту рішення 3 затверджуються ставки єдиного податку для фізичних осіб, які здійснюють підприємницьку діяльність на території міста Хуст, зокрема для першої групи платників єдиного податку – 10% до розміру

прожиткового мінімуму для працездатних осіб та для другої групи платників єдиного податку – 20% до розміру мінімальної заробітної плати, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) періоду.

Ставки для платників єдиного податку запропоновано встановити в однаковому для всіх суб'єктів господарювання максимальному розмірі.

Водночас відповідно до норм пункту 293.2 статті 293 Кодексу, фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними та міськими радами для фізичних осіб-підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності.

Керуючись приписами статті 293 Кодексу пропонуємо Хустській міській раді розглянути можливість у додатку I до проекту рішення 3 встановити фіксовані розміри ставок єдиного податку для першої та другої груп платників податку залежно від виду господарської діяльності з одночасним обґрунтуванням їх розмірів в аналізі регуляторного впливу.

Враховуючи вищезазначене, проекти рішень не узгоджуються з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципом адекватності - відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо аналізів регуляторного впливу в цілому

Надані аналізи регуляторного впливу до проектів рішень (далі – АРВ), а саме їх зміст, структура і наповнення, не у повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 №1151) (далі – Методика), яка є обов'язковою для застосування розробниками проектів регуляторних актів, зокрема в наступному.

Так, у розділах I АРВ згідно із вимогами Методики розробник повинен чітко визначити причини виникнення проблеми, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у кількісному (грошовому) виразі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, зазначити, які ставки податку діють на відповідній території на сьогоднішній день, описати ситуацію, що склалась на території сільради із сплатою податків, проаналізувати причини, чому розмір ставок податків потребує збільшення/залишення на існуючому рівні/зменшення.

Натомість, розробником проектів рішень не проведено відповідного аналізу проблеми, що не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципом доцільності - обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

У розділах II АРВ ціль сформульована загальними критеріями, без визначення числових показників, що у подальшому позбавить можливості визначити ступінь її досягнення запропонованим регулюванням.

У розділах III АРВ розробник повинен визначити усі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми та оцінити (порівняти) вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них в тому числі і у кількісному (грошовому) виразі.

Проте, розробником не визначено кількісних (грошових) показників, які характеризують ці альтернативи (наприклад: доходи, отримані місцевим бюджетом,

витрати суб'єктів господарювання тощо); при оцінці впливу на сферу інтересів держави, населення та суб'єктів господарювання не зазначено та не проведено порівняння вигод та витрат від застосування кожної з альтернатив у кількісному (грошовому) виразі: не наведено розрахунків витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проектів рішень (при сплаті податків за запропонованими ставками), так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджувало б економічну доцільність обраного способу.

Крім того, у розділах III АРВ розробником наведена інформація, про те, що під дію регулювання підпадають як суб'єкти великого і середнього підприємництва, так і суб'єкти малого та мікро підприємництва, при цьому, питома вага суб'єктів малого та мікро - підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання складає більше 10%.

Зважаючи на це, відповідно до вимог Методики, розробник повинен був забезпечити проведення розрахунків витрат суб'єктів господарювання, які вони понесуть внаслідок прийняття проекту рішення 1, згідно із Додатками 2 і 4 до Методики.

Проте, передбачені вимогами Методики розрахунки витрат суб'єктів господарювання середнього і великого підприємництва, згідно із Додатком 2 до Методики, не проведено, а Тести малого підприємництва згідно із додатком 4 до Методики (далі – М-тести) проведені невірно, а відповідно і сумарні витрати суб'єктів підприємництва розраховано некоректно, що свідчить про формальність підготовки АРВ та його невідповідність вимогам Методики.

Також, в АРВ фактично не обґрунтовано розміри ставок податків, що встановлюються для суб'єктів господарювання, а також не наведено алгоритм їх визначення, відсутні розрахунки, калькуляції чи будь-які дані у числовій та грошовій формі, які б підтверджували їх доцільність. Насамперед, це стосується максимальних розмірів ставок земельного податку для окремих категорій земельних ділянок, єдиного податку для суб'єктів господарювання першої та другої груп спрощеної системи оподаткування.

Зважаючи на те, що розробка проектів рішень спрямована, зокрема, на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, а ставки зазначених вище податків та зборів встановлюються у максимальному розмірі, відсутність у АРВ належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У зв'язку з неналежним опрацюванням вказаних розділів АРВ у розділах IV розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу.

У розділах VII АРВ зазначено, що строк дії регуляторного акта – до повторного відстеження (проводиться через один рік), з подальшим продовженням чи внесенням відповідних змін.

Справляння місцевих податків та зборів до місцевих бюджетів (податкові платежі) здійснюється відповідно до вимог Бюджетного кодексу України (далі - БКУ) та Кодексу.

Виходячи із норм пункту 5 статті 2 та частини першої статті 3 БКУ бюджетний період для всіх бюджетів, що складають бюджетну систему України (однією із складових якої є бюджети місцевого самоврядування), становить один календарний рік, що починається 1 січня кожного року і закінчується 31 грудня того ж року.

Тобто, відповідне рішення про встановлення місцевих податків та зборів буде діяти лише протягом року, на який прийняте.

При цьому Кодекс містить ряд норм, відповідно до яких передбачається щорічне прийняття рішень органів місцевого самоврядування стосовно встановлення місцевих податків та зборів.

Так, згідно з підпунктом 12.4.3 пункту 12.4 статті 12 Кодексу до повноважень органів місцевого самоврядування належить, зокрема, до початку наступного бюджетного періоду прийняття рішення про встановлення місцевих податків та зборів, яке набирає чинності з початку бюджетного періоду.

Відповідно до вимог чинного законодавства України пропонуємо у розділах VII АРВ передбачити, що строк дії регуляторного акта становить один бюджетний рік, тим самим забезпечити приведення його у відповідність до вимог БКУ та Кодексу.

У розділі VIII АРВ не наведено всіх обов'язкових показників результативності регуляторного акта, які відповідно до пункту 10 Методики, повинні встановлюватися протягом різних періодів після набрання чинності проектом рішення, а саме відсутні: кількість суб'єктів господарювання на яких поширюватиметься дія акта (АРВ до проекту рішення 1), розмір коштів та час, що витратиметься суб'єктами господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта, а також додаткових показників, які безпосередньо характеризують результативність регуляторних актів.

Отже, пропонуємо у розділі VIII АРВ до проекту рішення визначати прогнозні показники результативності на I, II, III та IV квартал 2020 року.

У розділах IX АРВ пропонуємо встановити строк проведення повторного відстеження результативності дії регуляторного акта згідно із вимогами статті 10 Закону.

Окрім зазначеного, про формальність підготовки АРВ свідчить і невідповідність інформації стосовно витрат, які понесуть суб'єкти господарювання на виконання проектів рішень, кількості суб'єктів господарювання наведеної розробником у розділах III АРВ, VIII АРВ та М-Тестах.

З огляду на викладене вище, АРВ потребують суттєвого доопрацювання по кожному з його пунктів та розділів з чітким дотриманням вимог Методики.

Таким чином, у зв'язку із неналежною підготовкою АРВ, зокрема, з відсутністю у них усієї необхідної інформації, числових даних та розрахунків витрат, прогнозних показників результативності регуляторних актів, розробником не доведена відповідність проектів рішень таким принципам державної регуляторної політики як: збалансованості – забезпечення регуляторної діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави; ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Таким чином, у зв'язку із неналежною підготовкою АРВ, відсутністю у них усієї необхідної інформації, числових даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проектів регуляторних актів, розробником не доведено відповідність проектів рішень таким принципам державної регуляторної політики як: ефективність – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави; та збалансованість – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

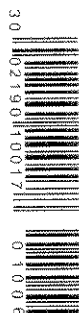
Підсумовуючи вищенаведене, пропонуємо привести проекти рішень Хустської міської ради Закарпатської області «Про встановлення ставки земельного податку в м.Хуст на 2020 рік», «Про справляння податку на нерухоме майно в м.Хуст відмінне від земельної ділянки на 2020 рік», «Про справляння єдиного податку в місті Хуст на 2020 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України згідно з наданими пропозиціями та зауваженнями, а аналізу регуляторного впливу до проектів рішень – до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.1015 № 1151).

Про результати розгляду цього листа пропонуємо поінформувати Державну регуляторну службу України.

Голова Державної
регуляторної служби України

Ксенія ЛЯПІНА

Наталія Ганусич
0958622135